

Nieuwsbrief voor gemeenten

Mei 2018

Halfjaarlijkse uitgave

Inhoud

[Gemeente in beeld](#)

[Wijken en buurten](#)

[Onlangs gepubliceerd](#)

[Onderzoek op maat](#)

[Overig nieuws](#)

[Naoorlogse wijken](#)

In deze nieuwsbrief

Dit is de tiende uitgave van de nieuwsbrief voor gemeenten van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Hierin vindt u een overzicht van de nieuwste cijfers en publicaties op lokaal niveau en overige ontwikkelingen op het gebied van regionale en ruimtelijke statistieken. De nieuwsbrief verschijnt elk halfjaar.

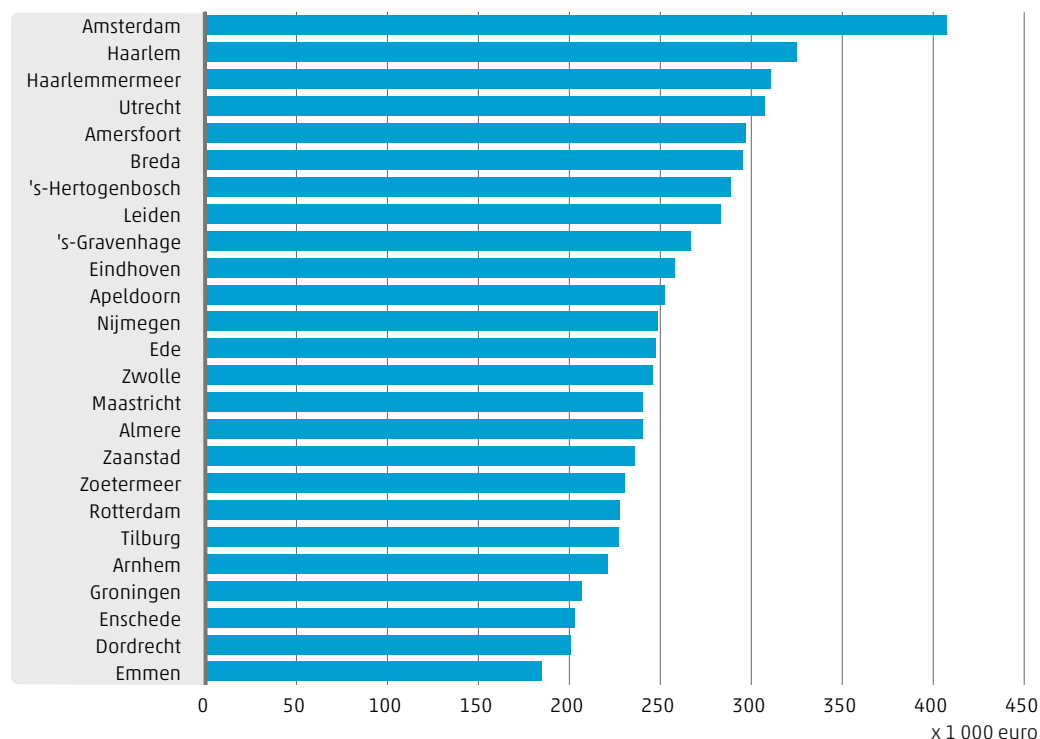
Sociaal domein

In opdracht van VNG Realisatie heeft het CBS onderzoek uitgevoerd naar personen die in de loop van 2015 gebruik hebben gemaakt van een regeling in het kader van de Wmo, de Participatiewet of de Jeugdwet. Onderzocht zijn de verschillende aspecten van het gebruik van regelingen in het sociaal domein met onderscheid naar achtergrondkenmerken van de personen die deze regelingen gebruiken, uitgesplitst naar woongemeente en woonwijk. Het resultaat bestaat uit microdata-bestanden van waaruit onderzoekers zelf onder voorwaarden onderzoek kunnen verrichten. In deze nieuwsbrief leest u meer daarover.

Verder bevat deze nieuwsbrief informatie over geregistreerde misdrijven, nieuwe buurtcijfers, woon-werkafstanden, groeiers buiten de Randstad, Urban Data Centers en de naoorlogse stadswijken.

Veel leesplezier.

1. Gemiddelde verkoopprijs bestaande koopwoningen, 2017

Gemeente in beeld

De gemiddelde verkoopprijs geeft de gemiddelde waarde weer die betaald is in een verslagperiode voor bestaande woningen die zijn aangekocht door een particulier. Deze cijfers tonen niet het verloop van de prijsontwikkeling van alle bestaande koopwoningen. Doordat elke periode andere woningen worden verkocht, wordt er geen rekening gehouden met eventuele verschillende kenmerken van de verkochte woningen. Amsterdam had in 2017 met 407 670 euro de hoogste gemiddelde verkoopprijs en Emmen had met 184 750 euro de laagste gemiddelde verkoopprijs.

[Bekijk](#) de tabel en maak eigen selecties.

Wijken en buurten

Geregistreerde misdrijven

In navolging van het in november 2017 gepubliceerde maatwerk over de geregistreerde misdrijven in gemeenten, wijken en buurten, publiceert het CBS vanaf dit jaar jaarlijks de criminaliteitsgegevens per wijk en buurt op StatLine. Deze tabel bevat cijfers over vernieling, vermogens-, openbare orde- en geweldsmisdrijven die door de politie zijn geregistreerd. [Tabellen met gegevens over 2016 en 2017](#) zijn reeds gepubliceerd.

Kerncijfers wijken en buurten

Een veel geraadpleegde publicatie van het CBS is de Kerncijfers wijken en buurten, met per verslagjaar wijk- en buurtcijfers over een breed scala aan thema's. Elk kwartaal worden aan de tabellen de cijfers toegevoegd die beschikbaar zijn gekomen. Recent is dit gebeurd met wijk- en buurtcijfers over de thema's Inkomen (2015), Voorzieningen (2016), Bedrijfsvestigingen, Motorvoertuigen, Sociale Zekerheid en Wonen (2017). Wilt u erop geattendeerd worden wanneer nieuwe wijk- en buurtcijfers beschikbaar zijn, stuur dan een e-mail naar regstat@cbs.nl.

U ontvangt dan na elke update een bericht. Naast de gebruikelijke updates wordt er ook aan gewerkt om geheel nieuwe thema's toe te voegen, zoals geregistreerde misdrijven. De tabellen van 'Kerncijfers wijken en buurten' zijn te vinden op [StatLine](#) en in Excelformaat te downloaden op de [website van het CBS](#).

Richtlijnen Wijk- en Buurtindeling

Jaarlijks stelt het CBS de landelijke Wijk- en buurtindeling vast. Deze indeling is ook voor andere partijen, waaronder planbureaus, politie, makelaars, journalisten, onderzoeksinstituten en diverse andere overheidsinstanties belangrijke input. Elke gemeente is eigenaar van haar eigen wijk- en buurtindeling en kan er wijzigingen in aanbrengen. Deze wijzigingen dienen afgestemd te worden met het CBS. Als handvat hiervoor biedt het CBS richtlijnen. Deze zijn in 2015

opgesteld en recent uitgebreid met antwoorden op veelgestelde vragen. Deze uitgebreide richtlijnen zijn onlangs per brief verzonden aan alle gemeenten en zijn te vinden op de [website van het CBS](#).

Onlangs gepubliceerd

StatLine

Woon-werkafstanden

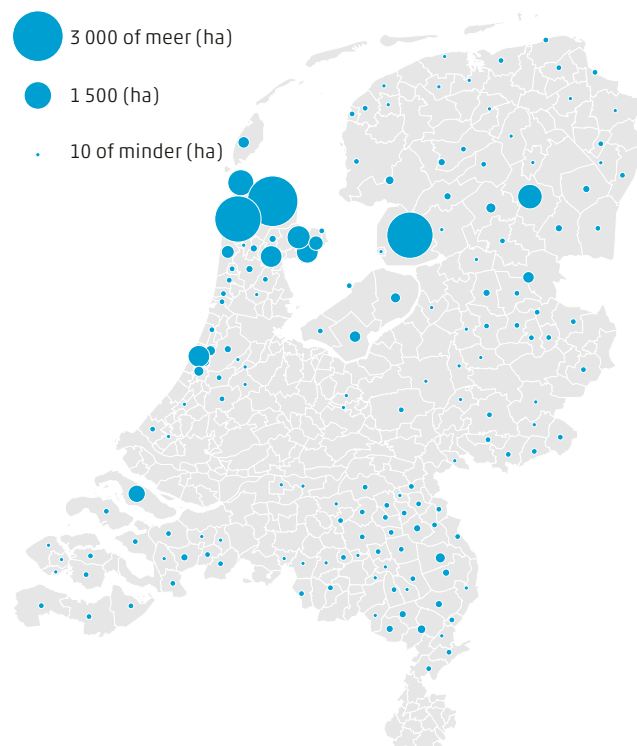
Werknemers woonden in 2016 gemiddeld 22,7 kilometer van hun werk af. De woon-werkafstand ligt doorgaans tussen 15 en 35 kilometer. In het algemeen wonen mensen in de Randstad, de provincie Noord-Brabant en de regio Twente minder ver van hun werk af dan mensen in andere regio's. Het CBS heeft een [interactieve kaart](#) gepubliceerd waarmee de gemiddelde woon-werkafstanden tot op gemeenteniveau inzichtelijk zijn gemaakt.

[Bekijk](#) de tabel en maak eigen selecties.

Bloembollen

Vijftig procent van het bloembollenareaal ligt in Noord-Holland. De gemeente Hollands Kroon heeft met 3 300 hectare de grootste oppervlakte bloembollen. De teelt van bloembollen verspreidt zich sinds de eeuwwisseling

2. Bloembollen per gemeente, 2017

steeds meer over het land. Het areaal in de gemeente Midden-Drenthe verviervoudigde bijna sinds 2000.

[Lees verder.](#)

Artikelen

Hogere inkomens vooral in randgemeenten

Uit nieuwe cijfers over inkomens van huishoudens per gemeente blijkt dat vooral in de randgemeenten van de grote steden relatief veel huishoudens met hogere inkomens wonen. Het gestandaardiseerd besteedbaar inkomen van een huishouden bedroeg in 2015 in doorsnee 24,7 duizend euro. In de grote steden zelf ligt het doorsnee gestandaardiseerd besteedbaar inkomen van huishoudens op een lager niveau. Dit geldt met name voor de gemeenten Groningen en Nijmegen, twee grote steden met relatief veel studenten. Voor Almere geldt dit niet. Daar wijkt het doorsnee inkomen minder af van het doorsnee inkomen van de randgemeenten.

[Lees verder.](#)

Jeugdmonitor

Op 30 november 2017 verscheen de [Landelijke Jeugdmonitor 2017](#). In de monitor is verdiepend onderzoek gedaan naar de relatie tussen onderwijs en jeugdhulp, welzijn van jongvolwassenen en naar jongeren in Caribisch Nederland. De Landelijke Jeugdmonitor is door het CBS gemaakt in opdracht van het ministerie van VWS. Daarnaast is er een speciale [benchmark](#) ontwikkeld, waarbij jeugdhulp-aanbieders gegevens over jeugdhulpgebruik aanleveren.

Gemeenten heffen 9,7 miljard euro in 2018

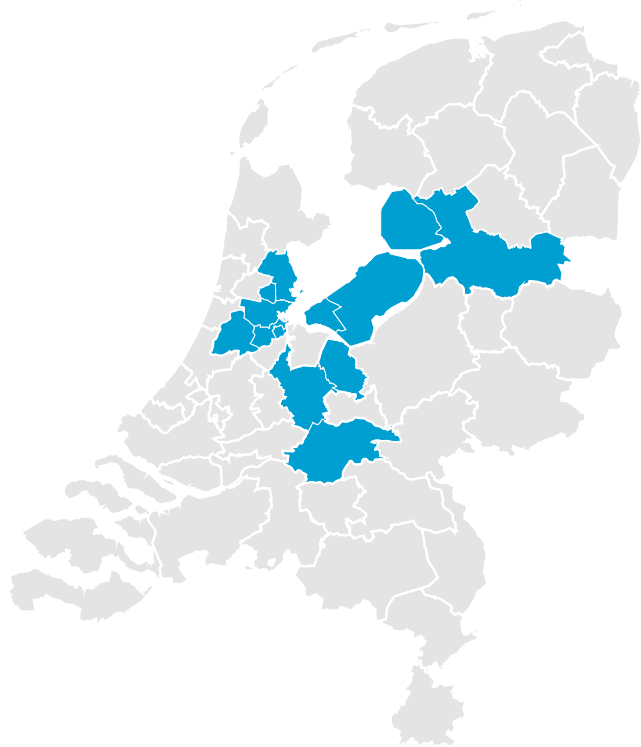
Gemeenten verwachten dit jaar 9,7 miljard euro aan gemeentelijke heffingen te innen. Dit is 2,5 procent meer dan in 2017. De grootste heffing, de onroerendezaakbelasting (ozb) levert de gemeenten in 2018 naar verwachting 4,0 miljard euro op. Dit is ook een stijging van 2,5 procent ten opzichte van 2017. Naast de ozb zijn de rioolheffing en de reinigingsrechten en afvalstoffenheffing de belangrijkste gemeentelijke heffingen. De reinigingsrechten en afvalstoffenheffing dalen met 0,2 procent tot iets meer dan 1,7 miljard euro in 2018. Uit de rioolheffingen verwachten gemeenten dit jaar 1,6 miljard euro te ontvangen, 1,8 procent meer dan in 2017.

[Lees verder.](#)

Almere de snelste groeier

De afgelopen twintig jaar groeide Almere zowel qua economie, werkgelegenheid en aantal inwoners het snelst. Dit blijkt uit een onderzoek van het CBS naar de ontwikkeling van 52 Nederlandse regio's. Andere regio's met een bovengemiddelde groei zijn Flevoland (exclusief Almere), Noord-Overijssel, Stadsgewest Amersfoort en Zuidwest-Gelderland. Uit het rapport [Groeiers buiten de Randstad](#) blijkt verder dat de Randstad zich uitbreidt naar het noordoosten van het land. Stadsgewest Amersfoort lijkt economisch op de

3. Snelst groeiende regio's, 1996-2016, COROP-plusgebieden

Randstad. Het heeft bijvoorbeeld veel commerciële dienstverlening. In Noord-Overijssel is de economie daarentegen meer gericht op de nijverheid.

Onderzoek op maat

Longitudinale analyse sociaal domein

In opdracht van VNG Realisatie heeft het CBS onderzoek uitgevoerd naar personen die in de loop van 2015 gebruik hebben gemaakt van een regeling in het kader van de Wmo, de Participatiewet of de Jeugdwet. Het resultaat bestaat uit drie microdatabestanden en een daaruit afgeleide tabellenset. De bestanden bevatten onder andere informatie over het gebruik van regelingen in het sociaal domein en diverse achtergrondkenmerken op twee peilmomenten in 2015 en 2016. Daarnaast zijn ook life-events, zoals scheidingen en verlies van een dierbare, opgenomen in de bestanden. Onderzoekers kunnen onder voorwaarden zelf onderzoek doen op deze [microdatabestanden](#). De informatie zal binnenkort beschikbaar worden gesteld door VNG Realisatie via [Waarstaatjegemeente.nl](#) en de Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein. De tabellenset is gepubliceerd op de [website van het CBS](#).

Uitwonende studenten

In 2015 maakten 257 duizend personen deel uit van studentenhuishoudens. Wageningen en Groningen hadden met 25 procent en 22 procent het grootste aandeel studentenhuishoudens. In Wageningen was de groei van het aantal zelfstandig wonende studenten in de periode 2011-2015 met 33 procent het grootst. In Groningen nam het aantal uitwonende studenten in die periode met 10 procent toe. Het aandeel vrouwelijke studenten was het laagst in de technische universiteitssteden Delft (30 procent), Eindhoven en Enschede (elk bijna 40 procent). In Ede en Maastricht was het aandeel vrouwen het hoogst (iets meer dan 60 procent). Benieuwd naar het aandeel uitwonende studenten in uw gemeente?

[Lees dan verder.](#)

Kleine vestigingen basisscholen

In de gemeente Súdwest-Fryslân zijn 37 vestigingen van basisscholen die minder dan 145 leerlingen hebben, het meest van alle gemeenten in Nederland in 2017. Daarna volgen de gemeenten Emmen (35 vestigingen), Steenwijkerland (30) en De Fryske Marren (29). Vestigingen van basisscholen van 145 of meer leerlingen komen het meest voor in Amsterdam (182), Rotterdam (152), 's-Gravenhage (130) en Utrecht (81). Bekijk het aantal kleine of grote basisscholen in uw gemeente op de [interactieve kaart](#) of [bekijk](#) de gegevens van de maatwerktabel.

Factsheet De Kempen

In december 2017 opende het eerste Rural Data Center van Nederland zijn deuren in de Kempengemeenten. Voor deze opening heeft het CBS twee onderzoeken uitgevoerd op het gebied van [jeugdcriminaliteit](#) en [woonvisie](#). In het eerste onderzoek zijn onder andere cijfers gepresenteerd over jeugdige verdachten van misdrijven, HALT-jongeren en kinderen in de jeugdzorg. De pilot woonvisie geeft een gedetailleerd beeld van de lokale woningmarkt, door onder andere woningvoorraad en type woningen te koppelen met inwonersprofielen. De resultaten zijn gepresenteerd in de vorm van een [factsheet](#).

Overig nieuws

Leiden negende Urban Data Center

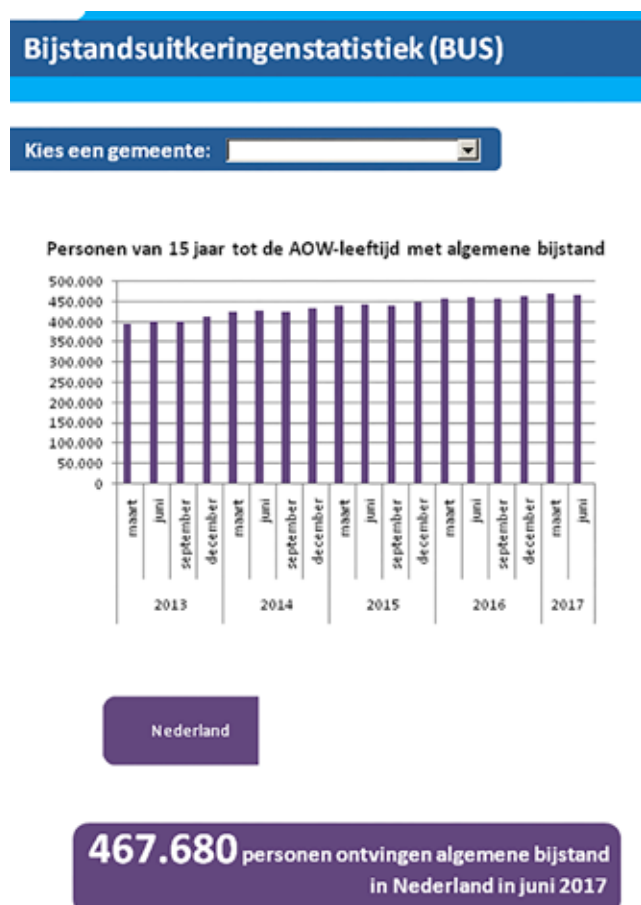
De gemeente Leiden is eind vorig jaar gestart met een samenwerking met het CBS in de vorm van een Urban Data Center. Onderzoekers van de gemeente Leiden werken samen met het CBS om tot nieuwe inzichten te komen door het combineren van de databronnen, die direct handvatten

kunnen bieden voor beleid. Dit past bij de wens van de gemeente om meer datagestuurd te werken. Het eerste traject over het bereik van minimaregelingen in de gemeente is afgerond en wordt binnenkort gepubliceerd. [Lees verder](#).

Interactief dashboard voor gemeenten

Voor leveranciers en gebruikers van de gegevens van sociale zekerheid heeft het CBS een interactief dashboard ontwikkeld. Hierin wordt visueel inzicht gegeven in de meest recente cijfers op het gebied van sociale zekerheid op gemeenteniveau. Gemeenten kunnen met elkaar worden vergeleken voor alle bijstandsgelateerde statistieken: de Bijstandsuitkeringenstatistiek, Statistiek re-integratie door gemeenten en de Bijstandsdebiteuren en -fraudestatistiek. Het dashboard is voor het eerst gepubliceerd in december 2017 en wordt sindsdien elk kwartaal geactualiseerd. U kunt zich aanmelden voor het dashboard via SZ_Bijstand@cbs.nl. [Bekijk](#) het dashboard.

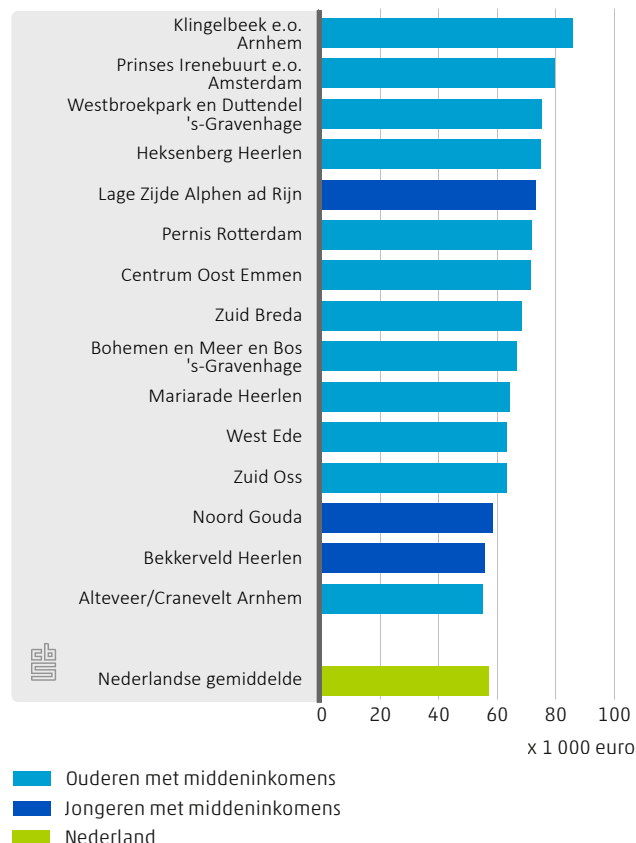
4. Interactief dashboard voor gemeenten

Naoorlogse stadswijken

Het CBS heeft 68 naoorlogse wijken in de 42 grootste gemeenten getypeerd via leeftijd en huishoudensinkomen. In stadswijken van vlak na de Tweede Wereldoorlog wonen doorgaans meer mensen met een relatief laag inkomen dan gemiddeld in Nederland. Ook zitten deze bewoners vaker in de bijstand en leven ze vaker rond het sociaal minimum dan gemiddeld in Nederland. Daarnaast onderscheiden deze wijken zich door het feit dat ongeveer 60 procent van de bewoners jonger is dan 45 jaar, tegen 53 procent in heel Nederland. Verder is in deze wijken 47 procent van de woningen in handen van corporaties (30 procent in Nederland). Een kleine groep wijken met relatief veel ouderen en inkomens rond het landelijk gemiddelde onttrekt zich aan dit beeld. Klingelbeek (Arnhem), Prinses Irenebuurt (Amsterdam) en Westbroekpark ('s-Gravenhage) kennen het hoogste aandeel eigen woningbezit, daarnaast hebben ze relatief hoge inkomens en lage percentages uitkeringen. In de onderzoeksreeks naar naoorlogse wijken zijn recent twee publicaties uitgebracht: [Veel naoorlogse stadswijken sociaaleconomisch zwak](#) en [Niet alle naoorlogse stadswijken kennen achterstand](#).

5. Top-15 naoorlogse stadswijken met hoogste aandeel huishoudens met koopwoning, 2016

Meer informatie

De statistieken van het CBS zijn beschikbaar op de website. Komt u via de website of StatLine niet bij de juiste cijfers of heeft u vragen over publicaties van Eurostat, dan kunt u contact opnemen met de [Infoservice](#) van het CBS.

Via de landingspagina [Nederland regionaal](#) maakt het CBS de regionale informatie toegankelijk. Deze pagina helpt u een weg te vinden in de vele regionale gegevens en mogelijkheden. De landingspagina biedt overzicht en slaat een brug naar de regionale informatie in StatLine.

Wilt u snel een overzicht hebben over de thema's waarvan het CBS regionale cijfers heeft, kijk dan in het [Overzicht regionale gegevens in StatLine](#).

Aan de hand van interactieve kaarten op [CBSinuwBuurt.nl](#) kunt u eenvoudig cartografische weergaven van verscheidene onderwerpen samenstellen. Het CBS maakt het op deze manier mogelijk om gegevens visueel weer te geven op een laagregionaal niveau en op andere kleine oppervlakken, zoals 100-metervierkanten.

Colofon

De nieuwsbrief voor gemeenten is een uitgave van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Wilt u reageren op deze nieuwsbrief of heeft u een andere vraag over regionale of ruimtelijke statistieken van het CBS?

Mail dan naar regstat@cbs.nl.

[Aanmelden](#) of [afmelden](#) voor deze nieuwsbrief.